

Állásfoglalás a gazdasági társaságok számára szociális szövetkezetek részéről felajánlott tagi munkavégzésről

Sok megkeresés érkezik a SZOSZÖV-höz, amelyben azután érdeklődnek gazdasági társaságok, hogy legális-e, a számukra a szociális szövetkezetek által felajánlott tagi munkavégzés kedvezménye? Erre reagálva fogalmazza meg állásfoglalását a SZOSZÖV elnöksége.

Azon szociális szövetkezetek, amelyek gazdasági társaság számára ajánlanak fel tagi munkavégzés keretében kedvezményes foglalkoztatási lehetőséget törvénysértőek, semmibe veszik a Manchesteri szövetkezeti elveket és tisztességtelen üzleti tevékenységet folytatnak.

Törvénysértőek, mert a Polgári törvénykönyv XVI. cím 3:326. § (4) kimondja, hogy nem lehet a tagokat nyilvános felhívás útján gyűjteni. Amikor szociális szövetkezetek gazdasági társaságoknak ajánlják fel, hogy a munkavállalóikat „léptessék át” a szövetkezetbe, akkor nyilvános taggyűjtést folytatnak, ami törvénytelen.

A szövetkezeti elveket megsértik, mert a tagi munkavégzés formájában olyan „munkáltatói” helyzetet alakítanak ki, amelyben a szövetkezet tagjai nem az önkéntes részvétel alapján, a demokratikus tagi ellenőrzésnek, a tagok gazdasági érdekeinek megfelelő működést folytatnak, hanem felhasználva a szociális szövetkezetek tagi munkavégzéséhez kötődő kedvezményeket, ezek a szociális szövetkezetek a kizsákmányoló munkáltatói helyzetet alakítják ki. Belekényszerítik a tagokat, hogy a munkatörvénykönyve alá tartozó alkalmazotti foglalkoztatásból lépjenek át a munkanélküli ellátáshoz tartozó tagi munkaviszonyba. A szerződéses jogi viszonyból átléptetik a tagokat egy bizonytalan és kiszolgáltatott tagi szerződéses viszonyba, ahol nem bért kapnak, hanem szociális juttatást, ahol nincs fizetett szabadság, nincs táppénz és nincs végkielégítés. A szövetkezet egy közös tulajdonú társas vállalkozás, amely szolidáris közösségként kell, hogy működjön. Ez a munkáltatói szemlélet felszámolja a tagok jogait, pedig a tagi jogviszony azt jelenti, hogy mindenkinek egy szavazata van a szövetkezet működését meghatározó kérdésekben. Tisztességtelen üzleti ajánlat, mert a munkáltató érdekeit helyezi a tagok érdekei elé, pedig a szövetkezetben a tagok a tulajdonosok, így nem helyezhető egy „kvázi munkáltatói érdek” a tagok érdeke elé.

A szociális szövetkezetek tagi munkavégzéséhez rendelt kedvezménnyel a törvényhozó szándéka az volt, hogy a munkanélküliség világából kivezető utat jelentsen a szociális szövetkezet. Azok a szociális szövetkezetek, amelyek gazdasági társaságok számára ajánlják fel a tagi munkavégzést megfordítják ezt a logikát és a munkavilágából vezetik ki a foglalkoztatottakat a munkanélküli ellátásba, saját cégük gazdasági hasznának növelése érdekében.

Küldetéséből adódóan a SZOSZÖV autonóm, szolidáris és fenntartható közösségek megszületését ösztönzi, és a szövetkezeti elvek szerinti működését támogatja. Képviseli a szociális szövetkezeteket, és elősegíti azok racionális gazdasági tevékenységét, együttműködését, hálózattá szerveződését, továbbá társadalomformáló erővé válását.

Ajánljuk azoknak a szociális szövetkezeteknek, akik gazdasági társaságok számára ajánlanak fel tagi munkavégzést, hogy végezzék azt a társadalmi feladatot, ami a szociális szövetkezetek

célja. Hozzanak létre új, önfenntartó munkahelyeket, hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, személyek számára.

A SzOSzöv elnöksége állásfoglalását az alábbi törvényi hivatkozások alapján fogalmazta meg:

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény jogi személyről szóló Harmadik könyvének szövetkezetekről szóló negyedik rész XVI. cím XVI. cím 3:326. § (4) bekezdése kimondja:

„ Nem lehet a tagokat nyilvános felhívás útján gyűjteni. ”

A szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény (továbbiakban: Sztv)7. §-ában rögzítettek szerint:

„A szövetkezet az alapszabályban meghatározott összegű részjegytőkével alapított, a nyitott tagság és a változó tőke elvei szerint működő, jogi személyiséggel rendelkező szervezet, amelynek célja a tagjai gazdasági, valamint más társadalmi (kulturális, oktatási, szociális, egészségügyi) szükségletei kielégítésének elősegítése.

Az Sztv. 8.§ (1) bekezdés a/ pontja értelmében:

*„ A szociális szövetkezet a 7. §-ban foglaltaknak megfelelő olyan szövetkezet,
a) amelynek célja munkanélküli, illetőleg szociálisan hátrányos helyzetben lévő tagjai számára munkafeltételek teremtése, valamint szociális helyzetük javításának egyéb módon történő elősegítése;
b) amely iskolaszövetkezetként működik. ”*

Az Sztv. 56. §-a (2a)-(2b) bekezdése kimondja:

„(2a) A szociális szövetkezetek esetében – az iskolaszövetkezetet ide nem értve – a személyes közreműködés sajátos formája a közös termelésben való, tagsági viszonyon alapuló közvetlen közreműködés (a továbbiakban: tagi munkavégzés).

(2b) Tagi munkavégzésre irányuló jogviszonyt a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvény szerint regisztrált álláskereső, illetve a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy létesíthet és tarthat fenn. ”

Kiadta a Szociális Szövetkezetek Országos Szövetség elnöksége nevében, Németh László SzOSzöv elnök 2014. augusztus 24.-én.